

Представяне на проекта

Обратна връзка

Въвличане на младите хора

Анализиране на резултатите от полевите проучвания

Средната възрастова структура е доста добра за село. Децата са 13% от населението, а населението в трудоспособна възраст е 70%.

Почти всички домакинства имат изградени попивни ями в двора си с разнообразни характеристики. И нито едно не съобщава информация, която да дава основание да се допусне, че е в съответствие със Закона за водите.

Планирането на селото – с широки зелени площи по протежение на основните улици, просторни дворове дава възможност да се мисли за прилагане на ефективни, но изискващи наличие на по-голяма площ методи и технологии за пречистване на отпадъчните води.

Според Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация на обособена територия на ВиК ЕООД Стара Загора, с. Сърнево има 1401 е.ж. и е разположено в чувствителна зона. Не е в съответствие на Директива 91/271/ЕЕС и Закона за водите защото няма осигурено пречистване на отпадъчните води. Предлаганите потенциални мерки от Регионалния генерален план са няколко:

- Доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа (13 070 000 лв. необходима инвестиция);
- изграждане на колектор и помпена станция (1 149 000 лв. необходима инвестиция);
- изграждане на ПСОВ; съвместно ПСОВ с Горно Ботево (1 283 250 лв. необходима инвестиция за ПСОВ Горно Ботево).

Еквивалент жителите на селото е силно занижен и не е отчетена стопанската дейност в домакинствата и бизнес инициативите в селото.

www.earthforever.org

„Повишаване
капацитета за
мобилизирание на
гражданското
общество в
селските райони за
устойчиви услуги
по водоснабдяване
и санитария“

с. Сърнево, община Раднево

SWISS-BULGARIAN COOPERATION PROGRAMME
ШВЕЙЦАРСКО-БЪЛГАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДИЧЕСТВО
Тематичен фонд "Фонд за реформи, свързани
с участието на гражданското общество"

Земя Завинаги

От изключителен приоритет за селото в настоящия програмен период е изпълнението на изискванията на Директива 91/271/ЕЕС за пречистване на отпадъчните води тъй като селото има над 2000 е.ж.,

В изпълнение на Директива 91/271/ЕЕС и Закона за водите държавата и общината трябва да изградят санитарни системи за събиране, отвеждане и третиране на отпадъчните води на населените места над 2000 еквивалент жители до края на 2014 г. За община Раднево в тази категория попадат селата Коларово и Сърнево, които имат многобройно население и развита промишленост за обработка на земеделска продукция. Под изискванията на Директива 91/271/ЕЕС попадат и селата под 2000 еквивалент жители, в които има изградено съоръжение за цялостно или частично събиране на отпадъчните води – изискването за тези селища е да се пречистват обемите, които вече се събират. За нуждите на малките населени места (под 2000 и от 2000 до 10000 еквивалент жители) в изминалия програмен период беше направена методическа разработка, поръчана от Програмата за развитие на селските райони, в която се препоръчват 5 типа санитарни системи особено подходящи за малките населени места на България, вкл. ЕкоСан системи.

Съществено предизвикателство, свързано със задълженията за третиране на отпадъчни води, са и въпросите, касаещи третирането на отпадъчните води и физиологичните отпадъци от животновъдството.

Регионът е определен като чувствителна зона по отношение на риска от замърсяване на подземните води с нитрати от земеделска дейност. В тази връзка е изключително важно познаването и спазването от селскостопанските производители на правилата за добри земеделски практики.

Осъществяваният проект, залага на не много популярния подход за България и община Раднево – работа отдолу-нагоре.

В изпълнението на проекта, екипът на „Земя завинаги“ работи тясно с местните институции в селото – кметство, читалище, училище, местни активисти, активни млади хора и др.

В процеса на изпълнение на проекта местните институции и активисти бяха обучавани по редица актуални въпроси касаещи вземането на информирано решение от населението относно системата на водоснабдяване и системата за събиране, отвеждане и третиране на отпадъчните води: кръговрат на водата; формиране и опазване на водните ресурси; климат и води, адаптиране към изменението на климата; законодателство на ЕС и Р. България касаещо използването и опазването на водата; вода и здраве; качество на водите; мониторинг на водите; технологии за събиране, отвеждане и третиране на битово-фекални отпадъчни води. Най-активните от местната общност преминаха и през специално обучение по маркетинг и лобиране за нуждите на местната общност; финансиращи програми и набиране на средства за местни инициативи; анкетиране и обобщаване на

информация като начално натрупване на база данни за анализ и вземане на решения за местни инициативи и др.

Множество местни активисти и млади хора участваха в този процес. С активното им участие се събра и анализира информация по литературни данни, лична информация, спомени на опитни стари хора, както и сурова оригинална информация за състоянието на водоснабдяването и санитарията в с. Дълбоки. Разпространи се и анкета сред домакинствата за набиране на сурова информация за състоянието на санитарните системи и санитарните практики на ниво домакинство

В процеса на изпълнение на проекта в рамките на 14 месеца, хората учеха, споделяха, обсъждаха, дебатираха, формулираха проблеми, предлагаха решения, задаваха въпроси и получаваха важни за тях отговори. Хората осъзнаха важността и отговорността на предстоящите за вземане решения относно водопроводната и санитарната система на селото; решения, които ще повлияят на живота в селото в следващите няколко десетки години.

Специално двудневно обучение с интензивен лекционен курс беше направено за най-активните участници в проекта. Обучението беше съчетано с работа за по-добро сработване на екипа на проекта с местната общност.

Проектът установи драстично замърсяване на подпочвените води от кладенците, където всички полеви замервания с бързи нитратни тестове показаха съдържание на нитрати над 500 mg/l. Не е изключение и наличието на нитрити във водата от кладенците. Много от домакините специално ни обърнаха внимание, че според тях няма източник на замърсяване с нитрати на територията на собствения им имот.

Водата от кладенците широко се използва от домакинствата не само за поливане, но и за вода за домашните животни. Само 3% от домакинствата не ползват кладенчова вода.

Изключително тревожен е фактът, че има семейства в селото, които консумират вода за пиене и битови нужди от кладенците в двора си.

Изключително тревожно е, че на този етап дори не е направен дори опит да се вземат адекватни мерки за постигане изискванията на Директива 91/271/ЕЕС и Закона за водите за Коларово и Сърнево, които надхвърлят 2000 е.ж. и дерогацията за тях изтече на 31.12.2014 г.

Регионалният генерален план за водоснабдяване и канализация на обособена територия на ВиК ЕООД Стара Загора, 2013 г. не коментира свързаността на канализационната мрежа за Сърнево – нито в момента, нито в рамките на изследване на документа – 2014-2038 г. Направен е недопустим пропуск като двете най-големи села от община Раднево – Сърнево и Коларово липсват в списъка по необясними причини.

В рамките на изпълнение на Проекта се извърши анкетиране на представителна извадка от населението на с. Сърнево по отношение на управлението на физиологичните отпадъци и отпадъчните води на домакинствата и обществените сгради в селото. Анкетните листове бяха попълнени от 42 домакинства.

Обучение на активисти от Сърнево

Обучение на активисти от Сърнево

Резултати от измерване наличие на нитрати в питейната вода

Измерване нитрати и нитрити в подземни води